

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

“ 28 ” 08 2015 року

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

спеціальності 8.03030101 «Журналістика»

Гуманітарний інститут

2015-2016 рік

Робоча програма «Книгознавство, бібліотекознавство» спеціальності 8.03030101
«Журналістика», 0303 «Журналістика та інформація»
2015 р. – 38 с.

Розробник: Прокопенко Лілія Сергіївна, кандидат історичних наук, доцент
кафедри реклами і зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського
університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв'язків з
громадськістю

Протокол від “27” серпня 2015 року № 1

Завідувач кафедри_реклами та зв'язків з громадськістю

Горбенко Г. В. (Горбенко Г. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Години відповідають робочому навчальному плану

Структура програми типова

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

Єременко О. В. (О.В. Єременко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від “27” серпня 2015 року № 1

Вчений секретар Г. Л. Видайчук
(підпис) (прізвище та ініціали)

©КУБГ, 2015 рік

©Прокопенко Л. С., 2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I</i>	8
<i>Змістовий модуль II</i>	10
<i>Змістовий модуль III</i>	12
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Книгознавство, бібліотекознавство».....	14
V. Плани семінарських занять.....	15
VI. Завдання для самостійної роботи.....	17
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	21
VIII. Методи навчання.....	24
IX. Методичне забезпечення курсу.....	25
X. Завдання до модульних контрольних робіт	25
XI. Теоретичні питання до заліку.....	27
XII. Рекомендована література	
<i>Законодавчі і нормативно-правові документи</i>	29
<i>Базова</i>	30
<i>Додаткова</i>	30
Інформаційні ресурси.....	36
Методичні рекомендації до підготовки семінарського заняття.....	37
Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.....	37

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс «Книгознавство, бібліотекознавство» є важливою складовою підготовки фахівців спеціальності 8.03030101 «Журналістика».

Мета дисципліни – надати студентам знання про теоретико-методологічні, організаційні та історичні засади книгознавства та бібліотекознавства як наук та навчальних дисциплін, з'ясувати феномени книги і бібліотеки як соціокультурних явищ, визначити їх місце в системі сучасних соціальних комунікацій, ознайомитись з основами організації функціонування бібліотечної справи, а також розглянути бібліотечну журналістику як новітній напрям бібліотекознавчих досліджень і практичної бібліотечно-інформаційної діяльності з метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні засади книгознавства і бібліотекознавства як наук та навчальних дисциплін;
- розглянути основні історичні етапи розвитку книгознавства і бібліотекознавства в Україні та світі;
- опанувати методологію та методику книгознавства і бібліографознавства;
- ознайомитися з організацією та основними тенденціями книгознавчих і бібліотекознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі;
- вивчити соціальні функції книги на кожному етапі її розвитку;
- розглянути теоретичні засади та практичні аспекти читачезнавства та соціології книги і читання;
- сформуванати загальні поняття про бібліотеку та її роль в суспільстві, функції, структурно-функціональну модель, сутність системної організації бібліотеки;
- оволодіти науковими підходами до класифікації і типологізації бібліотек;
- вивчити теоретичні засади та практичні аспекти організації функціонування бібліотечної справи, сучасні підходи до управління бібліотечною справою;
- розглянути основні напрями і форми бібліотечної журналістики.

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати:**

- понятійно-категоріальний апарат книгознавства і бібліотекознавства;
- об'єкт, предмет, структуру, багатоаспектність функцій, методологію книгознавства і бібліотекознавства;
- загальні тенденції, історію і сучасний стан розвитку вітчизняного та зарубіжного книгознавства і бібліотекознавства;
- типологію книги;
- основи і принципи типології читачів, методи їх вивчення;
- основні типи і види бібліотек, їх соціальні функції;
- теоретичні та законодавчі засади організації суспільного користування бібліотеками;

- структуру бібліотечної системи України;
- принципи організації бібліотечної справи в країні;
- основні напрями і форми бібліотечної журналістики.

Маючи теоретичні знання із книгознавства і бібліотекознавства, володіючи їх загальнотеоретичними та методологічними проблемами, студент повинен **вміти**:

- визначати структуру, об'єкт і предмет книгознавства і бібліотекознавства, їх місце в системі наук, співвідношення з іншими науками;
- володіти основними методами книгознавчих і бібліотекознавчих досліджень;
- аналізувати історію та сучасний стан книгознавчої і бібліотекознавчої думки та книгознавчих і бібліотекознавчих досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних;
- здійснювати історіографічний аналіз розвитку книгознавства і бібліотекознавства;
- аналізувати наукові праці книгознавців і бібліотекознавців;
- володіти галузевою термінологією та знати її історію;
- визначати соціальні функції книги на кожному етапі її розвитку;
- здійснювати типологічний і соціологічний аналіз книги як соціокультурного феномена;
- аналізувати тенденції в розвитку книжкової справи;
- вивчати основні групи читачів, їх читацькі потреби;
- аналізувати основні принципи і концепції розвитку бібліотечної справи;
- визначати основні види і типи бібліотек та їх функції;
- здійснювати професійну діяльність у сфері бібліотечної журналістики..

Курс інтегрується з такими дисциплінами, як «Теорія та історія соціальних комунікацій», «Прикладні соціально-комунікаційні технології», «Теорія та історія видавничої справи та редагування», «Документознавство, архівознавство» та ін.

Теоретичні питання дисципліни розглядаються на лекціях, поглибленню теоретичних знань із дисципліни сприяють семінарські заняття. До третього модуля програми подані індивідуальні завдання, які дозволять оволодіти специфікою бібліотечної журналістики. До кожного модуля розроблені тестові завдання для модульних контрольних робіт, які дозволять виявити рівень оволодіння студентами теоретичних питань та конкретним фактичним матеріалом.

Дисципліна загальним обсягом 108 годин, у тому числі: 18 год. – лекційних, 18 год. – семінарських, 6 год. – модульні контрольні роботи, 66 год. – самостійна робота. Студентам надається список рекомендованої до вивчення літератури та перелік інформаційних ресурсів мережі Інтернет для опрацювання. Викладання дисципліни розраховано на один семестр та завершується *заліком*.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: теоретико-методологічні, організаційні та історичні засади книгознавства та бібліотекознавства

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3</p> <p>Змістових модулів – 3</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години) – 108</p> <p>Тижневих годин – 4</p>	<p>Галузь знань 0303 «Журналістика та інформація»</p> <p>Спеціальність 8.03030101 «Журналістика»</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 2-й</p> <p>Семестр: 3-й</p> <p>Аудиторні заняття: <i>36 годин,</i> з них: лекції (теоретична підготовка): <i>18 годин</i> семінарські заняття: <i>18 годин</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: <i>6 годин</i></p> <p>Самостійна робота: <i>57 годин</i></p> <p>Вид контролю: <i>9 год</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I.							
ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ КНИГОЗНАВСТВА							
1.1	Книгознавство як наука	12	4	2	2	8	
1.2	Книга і книжкова справа як об'єкт книгознавчих досліджень	8	2	2		6	
1.3	Українська школа мистецтва книги	2	2		2		
1.4	Читачезнавство. Соціологія книги і читання	8	2	2		6	
1.5	Сучасні дослідження книги і читання	2	2		2		
	Модульна контрольна робота	2					2
	Разом за модулем 1	34	12	6	6	20	2
Змістовий модуль II.							
ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО							
2.1	Бібліотекознавство як наука і навчальна дисципліна	10	2	2		5	
2.2	Бібліотекознавство як наука	2	2		2		
2.3	Бібліотечний соціальний інститут	8	2	2		6	
2.4	Бібліотека як система	2	2		2		
2.5	Основні принципи організації, функціонування та управління бібліотечною справою	8	2	2		6	
2.6	Бібліотечна система України	2	2		2		
	Модульна контрольна робота	2					2
	Разом за модулем 2	34	12	6	6	17	2

Змістовий модуль III.							
БІБЛІОТЕЧНА ЖУРНАЛІСТИКА							
3.1	Бібліотечна журналістика як наука і напрям практичної діяльності	10	2	2		5	
3.2	Бібліотечна журналістика як складова бібліотекознавства і бібліотечної практики	2	2		2		
3.3	Основні напрями бібліотечної журналістики	10	2	2		5	
3.4	Медіаграмотність бібліотечних фахівців і користувачів бібліотек	2	2		2		
3.5	Досвід бібліотек України у сфері бібліотечної журналістики	12	2	2		10	
3.6	Бібліотеки України у мережі Інтернет	2	2		2		
	Модульна контрольна робота	2					2
	Разом за модулем 3	40	12	6	6	20	2
	ПКМ	9					9
	Разом за навчальним планом	108	36	18	18	57	6/9

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ КНИГОЗНАВСТВА

Лекція 1.1. Книгознавство як наука (2 год.)

Об'єкт, предмет, мета, завдання, міждисциплінарні зв'язки курсу. Структура і зміст курсу, організація навчального процесу.

Книгознавство як комплексна наука про книгу і книжкову справу. Об'єкт, предмет і соціальні функції книгознавства. Основні поняття і терміни книгознавства та книгознавчих дисциплін; книгознавчі термінологічні стандарти. Законодавство України з питань книжкової справи.

Історичний розвиток книгознавства. Книгознавча думка в Україні. Сучасний стан дослідження книги і книжкової справи в Україні. Книгознавчі дослідження українських і зарубіжних науковців.

Структура книгознавства. Загальне і спеціальне книгознавство. Класифікація і характеристика дисциплін книгознавчого циклу. Міждисциплінарні зв'язки книгознавства.

Методологія і методика книгознавства, організація книгознавчих досліджень. Характеристика діяльності основних центрів книгознавчих досліджень в Україні. Характеристика книгознавчих періодичних видань.

Семінар 1. Книгознавство як наука (2 год.).

Лекція 1.2. Книга і книжкова справа як об'єкт книгознавчих досліджень (2 год.)

Проблеми наукового визначення поняття «книга». «Книга» і «документ»: співвідношення понять. Книга у системі сучасних соціальних комунікацій.

Функціональна сутність книги. Місце книги у системі інформаційної комунікації. Функції і властивості книги. Книга як продукт матеріальної і духовної культури. Матеріально-конструктивна і художня цілісність книги, відповідність змісту і форми. Критерії суспільної цінності книги.

Історія виникнення книги, закономірності її розвитку і суспільного функціонування як засобу концентрації і поширення суспільної інформації. Книжкова пам'ятка: поняття, шляхи вивчення й актуалізації. Електронна і традиційна книга: проблеми співіснування та взаємодії.

Книга як феномен національної культури в її історичному розвитку. Роль і значення книги у формуванні української національної самосвідомості.

Типологія книги як галузь книгознавства.

Книжкова справа як система взаємодіючих галузей суспільної діяльності, пов'язаних зі створенням, виготовленням книги, її поширенням, використанням. Видавнича справа і редагування. Поліграфія. Книжкова торгівля і книгорозповсюдження. Книговикористання. Статистика друку. Виставкова діяльність у книжковій індустрії.

Семінар 2. Українська школа мистецтва книги (2 год.).

Лекція 1.3. Читачезнавство. Соціологія книги і читання (2 год.)

Книга як засіб цілеспрямованого впливу на читача. Система «книга – читач – суспільство», принципи і фактори взаємодії та взаємовпливу.

Читач як об'єкт дослідження. Поняття про читачезнавство та його зв'язки з книгознавством. Структура читачезнавства: історія читача і читання, соціологія читання, книгознавчий аспект психології читача та читання. Історичні та соціологічні напрями у вивченні читачів та читання. Методи вивчення читачів. Традиції і перспективи читачезнавчих досліджень в Україні.

Основи і принципи типології читачів. Структура і зміст читання як один із головних критеріїв класифікації читачів. Диференціація читацьких інтересів за соціальними, національними, мовними, демографічними, професійними та віковими ознаками.

Соціодинаміка читацьких інтересів у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст., їхня специфіка і характеристика. Культура читання: поняття та сутність, основні складові.

Соціологія книги як галузь, яка вивчає книгу як вияв людської діяльності, як соціокультурний феномен, закономірності функціонування соціальних

зв'язків у системі „книга-суспільство", а також місце і роль книги в культурному просторі, духовному житті суспільства, її соціальні функції.

Семінар 3. Сучасні дослідження книги і читання (2 год.).

Змістовий модуль II ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

Лекція 2.1. Бібліотекознавство як наука і навчальна дисципліна (2 год.)

Базові поняття і категорії бібліотекознавства. Цілі бібліотекознавства, його завдання, області наукового пошуку, їх межі. Дискусійність питання про об'єкт і предмет бібліотекознавства. Наукові та соціальні функції бібліотекознавства.

Основні етапи розвитку бібліотекознавства. Розвиток українського бібліотекознавства у XX – XXI ст.

Структура бібліотекознавства: теорія, історія, організація, управління, методика. Порівняльне (компаративне) бібліотекознавство як самостійна дисципліна бібліотекознавчого знання. Бібліотекознавство загальне і спеціальне. Структура бібліотекознавства як навчальної дисципліни.

Загальна характеристика статусу бібліотекознавства в системі наукового знання. Міждисциплінарні зв'язки бібліотекознавства.

Методологія і методика бібліотекознавства, організація бібліотекознавчих досліджень. Характеристика діяльності основних центрів бібліотекознавчих досліджень в Україні. Українські наукові бібліотекознавчі школи. Роль бібліотекознавчої періодики у розвитку наукової думки.

Основні напрями бібліотекознавчих досліджень на сучасному етапі

Семінар 4. Бібліотекознавство як наука (2 год.).

Лекція 2.2. Бібліотечний соціальний інститут (2 год.)

Соціальні функції бібліотеки як одна з найфундаментальніших проблем бібліотечної теорії і практики. Еволюція функцій бібліотеки у соціумі. Законодавчий і науковий підходи до формулювання соціальних функцій бібліотеки. Технологічні функції бібліотеки.

Сутнісна системна модель бібліотеки. Структурна характеристика бібліотеки: основні елементи і підсистеми, їх внутрішні і зовнішні функції. Бібліотечний фонд, користувач, бібліотекар, матеріально-технічна база як підсистеми бібліотеки.

Функціональна характеристика бібліотеки. Основні елементи функціонування бібліотеки. Зовнішнє середовище, інформаційні потреби, процес діяльності, результат діяльності, зворотний зв'язок як складові процесу функціонування бібліотеки як системи. Основні об'єкти зовнішнього

середовища бібліотеки. Бібліотечно-інформаційні продукти і послуги як результат діяльності бібліотеки: поняття, види.

Організаційна структура бібліотеки: поняття та сутність, види.

Бібліотечна професіологія і підготовка кадрів для бібліотек.

Дискусійність питання класифікації і типологізації бібліотек. Еволюція поглядів бібліотекознавців на проблеми класифікації і типологізації бібліотек. Класифікація бібліотек за різними ознаками. Сутнісні критерії типологізації бібліотек. Соціальне призначення як основна типоутворююча ознака типологізації бібліотек.

Основні типи і види бібліотек: їх ознаки, характеристика, функції.

Семінар 5. Бібліотека як система (2 год.).

Лекція 2.3. Основні принципи організації, функціонування і управління бібліотечною справою (2 год.)

Загальна характеристика бібліотечної справи. Структура бібліотечної справи. Бібліотечні мережі і бібліотечні системи. Бібліотечна мережа як сукупність бібліотек (галузевий підхід). Бібліотечна мережа як організаційна одиниця управління (відомчий підхід). Територіальний підхід.

Забезпеченість населення бібліотечною мережею в Україні на сучасному етапі.

Організаційні фактори бібліотечної справи. Протиріччя у розвитку бібліотечної справи і шляхи їх подолання. Шляхи удосконалення бібліотечної справи. Розвиток координації і кооперації бібліотек.

Основні принципи організації і функціонування бібліотечної справи: загальнодоступність бібліотечної справи, пріоритет читацьких інтересів, системність бібліотечної справи, оптимальне поєднання централізації і децентралізації, координація і кооперація бібліотечної діяльності, державно-громадський характер бібліотечної справи.

Закономірності формування бібліотечних систем.

Основи організації та функціонування бібліотечної системи України.

Система управління бібліотечною справою: цілі, завдання, організаційна структура, критерії ефективності. Характеристика суб'єктів і об'єктів управління бібліотечною справою: сутнісні характеристики, типові особливості і специфічні закономірності.

Науково обґрунтована і реалістична бібліотечна політика як основа управління бібліотечною справою. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» та проблеми управління галуззю. Органи державного управління (державний, галузевий, територіальний рівні). Завдання і функції Міністерства культури України у сфері керівництва і координації роботи бібліотек. Функції відомчих органів управління бібліотечною справою. Органи координаційного управління бібліотечною справою. Професійні бібліотечні асоціації і

товариства як органи бібліотечного самоврядування. Українська бібліотечна асоціація (УБА) і її роль в управлінні бібліотечною справою України.

Міжнародне бібліотечно-інформаційне співробітництво.

Семінар 6. Бібліотечна система України (2 год.).

Змістовий модуль III БІБЛІОТЕЧНА ЖУРНАЛІСТИКА

Лекція 3.1. Бібліотечна журналістика як наука і напрямок практичної діяльності (2 год.)

Бібліотечна журналістика як якісно нова форма взаємодії бібліотеки з користувачами та широкою читацькою аудиторією. Бібліотечна журналістика: мета та завдання, функції. Предметна сфера бібліотечної журналістики. Термінологічні аспекти. Цільова аудиторія. Специфіка основних каналів поширення інформації. Просування бібліотечних послуг за допомогою соціальних медіа.

Місце проблематики бібліотечної журналістики у бібліотекознавстві. Викладання бібліотечної журналістики у профільних вищих навчальних закладах.

Основні тенденції становлення бібліотечної журналістики в Україні та в світі. Організаційна та кадрова політика бібліотек щодо бібліотечної журналістики. Вимоги до бібліотечного журналіста. Значення бібліотечної журналістики для посилення рівня соціальної активності бібліотечних фахівців.

Семінар 7. Бібліотечна журналістика як складова бібліотекознавства і бібліотечної практики (2 год.)

Лекція 3.2. Основні напрями бібліотечної журналістики (2 год.)

Прес-посередництво як напрямок бібліотечної журналістики. Завдання та основні напрями діяльності спеціалізованих підрозділів бібліотек з підготовки матеріалів і організації спеціальних заходів з метою забезпечення суспільної помітності бібліотеки.

Творча взаємодія зі ЗМІ як напрямок бібліотечної журналістики. Організаційні форми, найпопулярніші жанри, тематика матеріалів. Особливості прес-конференцій та онлайн-конференцій

Створення власних видань як напрямок бібліотечної журналістики. Найпоширеніші види видань. Газетно-журнальна продукція бібліотек. Підготовка та створення електронних періодичних видань. Брак фахової журналістської освіти у бібліотечних фахівців. Слабка матеріально-технічна база бібліотек.

Підвищення медіаграмотності бібліотечних фахівців та користувачів як напрям бібліотечної журналістики. Стандарти бібліотечної журналістики як маркери медіаграмотності. Критерії медіакомпетентності.

Інформаційні жанри бібліотечної журналістики. Вимоги до репортерської роботи. Фото- і тележурналістика. Особливості і структура аналітичних жанрів. Художньо-публіцистичні жанри.

Інтернет-журналістика. Підкасти: методика створення та поширення. Бібліотечний медіа-канал. Тележурналістика у соціальних мережах. Джерелознавчий і творчий потенціал бібліотек для соціальних мереж. Блогінг і бібліотечна журналістика.

Семінар 8. Медіаграмотність бібліотечних фахівців і користувачів бібліотек (2 год.).

Лекція 3.3. Досвід бібліотек України у сфері бібліотечної журналістики (2 год.)

Бібліотечні установи України у соціальних мережах. Медіа-ресурси провідних бібліотек України. Традиційні газетно-журнальна та мережева журналістика. Функціонування історико-бібліотекознавчої спадщини у медіапросторі.

Якість змістовної наповненості бібліотечних журналістських творів, відповідність стандартам.

Сучасні методики підвищення медіаграмотності бібліотечних фахівців. Бібліоблогосфера України: кількісний і якісний аналіз.

Навчально-інноваційні проекти «Школа бібліотечного журналіста» (Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г. Короленка), «smART stART» (Харківська обласна бібліотека для юнацтва).

Перспективи розвитку бібліотечної журналістики в Україні.

Семінар 9. Бібліотеки України у мережі Інтернет (2 год.).

IV. Навчально-методична карта дисципліни "Книгознавство, бібліотекознавство"

Разом: 108 год., лекції – 18 год., семінарські заняття – 18 год.,
самостійна робота – 57 год., мк – 6 год., семестровий контроль – 9 год

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III		
Назва модуля	ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ КНИГОЗНАВСТВА			ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО			БІБЛІОТЕЧНА ЖУРНАЛІСТИКА		
Кількість балів за модуль	91 б.			96 б.			86 б.		
Лекції	відвідування - 3 б.			відвідування - 3 б.			відвідування - 3 б.		
Теми лекцій	Книгознавство як наука 1 б.	Книга і книжкова справа як об'єкт книгознавчих досліджень – 1 б.	Читачезнавство. Соціологія книги і читання – 1 б.	Бібліотекознавство як наука і навчальна дисципліна – 1 б.	Бібліотечний соціальний інститут – 1 б.	Основні принципи організації, функціонування і управління бібліотечною справою – 1 б.	Бібліотечна журналістика як наука і напрям практичної діяльності – 1 б.	Основні напрями бібліотечної журналістики – 1 б.	Досвід бібліотек України у сфері бібліотечної журналістики – 1 б.
Теми семінарських занять	Книгознавство як наука – 1+10 б.	Українська школа мистецтва книги – 1+10 б.	Сучасні дослідження книги і читання – 1+10 б.	Бібліотекознавство як наука – 1+10 б.	Бібліотека як система – 1+10 б.	Бібліотечна система України – 1+10 б.	Бібліотечна журналістика як складова бібліотекознавства і бібліотечної практики – 1+10 б.	Медіаграмотність бібліотечних фахівців і користувачів бібліотек – 1+10 б.	Бібліотеки України у мережі Інтернет – 1+10 б.
Самостійна робота	5x6=30 б.			5x7=35 б.			5x5=25 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.			Модульна контрольна робота 2 – 25 б.			Модульна контрольна робота 3 – 25 б.		
Підсумковий контроль	ПМК								

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ КНИГОЗНАВСТВА

Семінар 1

Книгознавство як наука (2 год.)

1. Понятійний апарат книгознавства.
2. Об'єкт і предмет книгознавства.
3. Наукові та соціальні функції книгознавства.
4. Структура книгознавства.
5. Організація книгознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі.

Базова література: 2, 4, 5, 9

Додаткова література: 14, 19, 33, 40, 41, 42, 44, 45, 47-52, 59-61, 65, 66, 71, 76, 78, 82, 85, 87, 92

Семінар 2

Українська школа мистецтва книги (2 год.)

1. Зміст поняття «мистецтво книги», його складові і синтетичний характер.

2. Наукові дослідження мистецтва книги.

3. Традиції та сучасні тенденції української школи мистецтва книги.

Базова література: 5, 9, 11

Додаткова література: 36-38, 42, 46, 58, 62, 76, 91, 94

Семінар 3

Сучасні дослідження книги і читання (2 год.)

1. Читач і читання як об'єкти дослідження. Методи вивчення читачів.
2. Читацькі інформаційні потреби.
3. Типологія читачів. Характеристика найактивніших читацьких груп.
4. Проблематика соціологічних досліджень у сфері книги і читання.
5. Соціологічний портрет сучасного читача.

Базова література: 1, 3-5, 9

Додаткова література: 62, 64, 65, 76, 83, 91, 94

Змістовий модуль II ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

Семінар 4

Бібліотекознавство як наука (2 год.)

1. Понятійний апарат бібліотекознавства.
2. Об'єкт і предмет бібліотекознавства.
3. Наукові та соціальні функції бібліотекознавства.
4. Структура бібліотекознавства.

5. Організація бібліотекознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі.

Базова література: 1, 4, 6-8, 10

Додаткова література: 12, 15, 20, 21, 26, 30, 32, 34, 39, 55, 56, 57, 59, 60, 64, 68, 70, 75, 77, 79-81, 86, 89, 90

Семінар 5

Бібліотека як система (2 год.)

1. Соціальні і технологічні функції бібліотеки.
2. Сутнісна системна модель бібліотеки.
3. Класифікація бібліотек.
4. Типологізація бібліотек.

Базова література: 1, 4, 6-8, 10

Додаткова література: 12, 13, 17, 18, 22, 23, 28, 29, 34, 35, 63, 67, 73, 74, 83, 93

Семінар 6

Бібліотечна система України (2 год.)

1. Загальна характеристика бібліотечної системи України.
2. Національні бібліотеки України.
3. Державні бібліотеки України.
4. Бібліотечні мережі України.
5. Організація взаємодії бібліотек.
6. Управління бібліотечною справою в Україні.

Базова література: 1-4, 6-8, 10

Додаткова література: 13, 16, 18, 21, 24, 25, 69, 74, 83, 88

Змістовий модуль III БІБЛІОТЕЧНА ЖУРНАЛІСТИКА

Семінар 7

Бібліотечна журналістика

як складова бібліотекознавства і бібліотечної практики (2 год.)

1. Бібліотечна журналістика: мета та завдання, функції.
2. Предметна сфера бібліотечної журналістики.
3. Вимоги до бібліотечного журналіста.

Базова література: 1-4, 6

Додаткова література: 12, 15, 18, 27, 31, 43, 53, 54, 67, 72, 73

Семінар 8

Медіаграмотність

бібліотечних фахівців і користувачів бібліотек (2 год.)

1. Поняття медіаграмотності, медіаосвіти, медіакомпетентності.
2. Розуміння медіа як основа медіаграмотності.

3. Критичний аналіз медіатекстів.

4. Медіаграмотність як життєво необхідна навичка в сучасній Україні.

Завдання бібліотек.

Базова література: 1-4, 6

Додаткова література: 12, 15, 18, 27, 31, 43, 53, 54, 67, 72, 73

Семінар 9

Бібліотеки України у мережі Інтернет (2 год.)

1. Контент-аналіз веб-сайтів провідних бібліотек України.

2. Власні інтернет-видання бібліотек України.

2. Бібліотеки України у соціальних мережах.

Базова література: 1-4, 6

Додаткова література: 12, 15, 18, 27, 31, 43, 53, 54, 67, 72, 73

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ КНИГОЗНАВСТВА

(20 год.)

1.1. На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення базових понять книгознавства: «книгознавство», «книга», «книжкова справа», «бібліологія»; «бібліополістика», «мистецтво книги», «читачезнавство», «кодікологія», «кодікографія», «кваліологія», «читання», «культура читання», «читач». Результати оформити у таблиці – 4 год.

Поняття	Визначення	Автор (джерело)
---------	------------	-----------------

1.2. Схематично зобразити міжпредметні зв'язки книгознавства – 2 год.

1.3. Проаналізувати діяльність наукових установ України, які здійснюють книгознавчі дослідження, схематично зобразити основні напрями цих досліджень – 4 год.

1.4. На основі опрацювання авторефератів дисертацій останніх років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) виявити основні напрями і методи сучасних книгознавчих досліджень в Україні – 2 год.

1.5. Охарактеризувати фахову книгознавчу і бібліотекознавчу періодику України. Результати оформити в таблиці – 4 год.

Назва	Рік заснування	Періодичність	Тематика видання	Засновник	Характеристика видання
-------	----------------	---------------	------------------	-----------	------------------------

1.6. На основі аналізу власного читацького досвіду у контексті проблематики модуля підготувати презентацію на тему «Я – читач» – 4 год.

Змістовий модуль II
ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО
(17 год.)

2.1. На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення базових понять бібліотекознавства: «бібліотека», «бібліотечна справа», «бібліотекар»; «бібліотечна система»; «читач бібліотеки», «користувач бібліотеки», «абонент бібліотеки»; «бібліотечне обслуговування». Результати оформити у таблиці – 4 год.

Поняття	Визначення	Автор (джерело)
---------	------------	-----------------

2.2. Схематично зобразити міжпредметні зв'язки бібліотекознавства – 2 год.

2.3. На основі опрацювання авторефератів дисертацій останніх років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) охарактеризувати основні напрями і методи бібліотекознавчих досліджень – 2 год.

2.4. Проаналізувати зовнішні і внутрішні функції підсистем бібліотеки як системи. Результати оформити в таблиці – 2 год.

Назва підсистеми	Зовнішня функція підсистеми	Внутрішня функція підсистеми
------------------	-----------------------------	------------------------------

2.5. Навести приклади позитивних і негативних впливів зовнішнього середовища на функціонування бібліотеки (політичних, економічних, технологічних чинників, населення, окремих елементів системи соціальних комунікацій тощо) – 2 год.

2.6. На основі аналізу даних статистичного бюлетеня Державної служби статистики України «Заклади культури, мистецтва, фізкультури та спорту України у ... р.» проаналізувати сучасний стан забезпеченості населення України бібліотечною мережею – 2 год.

2.7. Побудувати багаторівневу схему бібліотечної системи України – 3 год.

Змістовий модуль III
БІБЛІОТЕЧНА ЖУРНАЛІСТИКА
(20 год.)

3.1. На основі аналізу різноманітних ресурсів бібліотек України у мережі Інтернет навести приклади (не менше п'яти) найкращих і найгірших матеріалів бібліотечної журналістики – 5 год.

3.2. На основі аналізу різноманітних ресурсів бібліотек України у мережі Інтернет визначити найпоширеніші жанри матеріалів бібліотечної журналістики, навести їх приклади – 4 год.

3.3. Підготувати навчальну презентацію на будь-яку тему з Модуля 3 «Бібліотечна журналістика» для публікації на офіційному вебсайті Української

бібліотечної асоціації у розділі «Самоосвіта». Тема обирається студентом самостійно і погоджується з викладачем – 5 год.

3.4. Розробити програму навчального заняття для студентів спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» на будь-яку тему, присвячену медіаграмотності бібліотечних фахівців і користувачів бібліотек – 6 год.

3.5. Охарактеризувати фахову книгознавчу і бібліотекознавчу періодику. Результати оформити в таблиці – 4 год.

Назва	Рік заснування	Періодичність	Тематика видання	Засновник	Характеристика видання
-------	----------------	---------------	------------------	-----------	------------------------

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ КНИГОЗНАВСТВА			
1.1. На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення базових понять книгознавства: «книгознавство», «книга», «книжкова справа», «бібліологія»; «біб ліополістика», «мистецтво книги», «читачезнавство», «кодикологія», «кодикографія», «кваліологія», «читання», «культура читання», «читач». Результати оформити у таблиці – 4 год.	Семінарські заняття, ІНДЗ, модульний контроль, залік	5	I-III
1.2. Схематично зобразити міжпредметні зв'язки книгознавства – 2 год.		5	
1.3. Проаналізувати діяльність наукових установ України, які здійснюють книгознавчі дослідження, схематично зобразити основні напрями цих досліджень – 4 год.		5	
1.4. На основі опрацювання авторефератів дисертацій останніх років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) виявити основні напрями і методи сучасних книгознавчих досліджень в Україні – 2 год.		5	
1.5. Охарактеризувати фахову книгознавчу і бібліотекознавчу періодику України. Результати		5	

оформити в таблиці – 4 год. 1.6. На основі аналізу власного читацького досвіду у контексті проблематики модуля підготувати презентацію на тему «Я – читач» – 4 год.		5	
Змістовий модуль II. ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО			
2.1. На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення базових понять бібліотекознавства: «бібліотека», «бібліотечна справа», «бібліотекар»; «бібліотечна система»; «читач бібліотеки», «користувач бібліотеки», «абонент бібліотеки»; «бібліотечне обслуговування». Результати оформити у таблиці – 4 год.	Семінарські заняття, модульний контроль, залік	5	IV-VI
2.2. Схематично зобразити міжпредметні зв'язки бібліотекознавства – 2 год.		5	
2.3. На основі опрацювання авторефератів дисертацій останніх років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщеній на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) охарактеризувати основні напрями і методи бібліотекознавчих досліджень – 2 год.		5	
2.4. Проаналізувати зовнішні і внутрішні функції підсистем бібліотеки як системи. Результати оформити в таблиці – 2 год.		5	
2.5. Навести приклади позитивних і негативних впливів зовнішнього середовища на функціонування бібліотеки (політичних, економічних, технологічних чинників, населення, окремих елементів системи соціальних комунікацій тощо) – 2 год.		5	
2.6. На основі аналізу даних статистичного бюлетеня Державної служби статистики України «Заклади культури, мистецтва, фізкультури та спорту України у ... р.» проаналізувати сучасний стан забезпеченості населення України бібліотечною мережею – 2 год.		5	
2.7. Побудувати багаторівневу схему бібліотечної системи України – 3 год.		5	
Змістовий модуль III. БІБЛІОТЕЧНА ЖУРНАЛІСТИКА			
3.1. На основі аналізу різноманітних ресурсів бібліотек України у мережі Інтернет навести приклади (не менше п'яти) найкращих і найгірших матеріалів бібліотечної журналістики – 6 год.	Семінарські заняття, модульний контроль, залік	5	VII-IX
3.2. На основі аналізу різноманітних ресурсів бібліотек України у мережі Інтернет визначити найпоширеніші жанри матеріалів бібліотечної журналістики, навести їх приклади – 4 год.		5	
3.3. Підготувати навчальну презентацію на будь-яку тему з Модуля 3 «Бібліотечна журналістика» для публікації на офіційному вебсайті Української		5	

бібліотечної асоціації у розділі «Самоосвіта». Тема обирається студентом самостійно і погоджується з викладачем – 5 год.			
3.4. Розробити програму навчального заняття для студентів спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» на будь-яку тему, присвячену медіаграмотності бібліотечних фахівців і користувачів бібліотек – 5 год.		5	
3.5. Охарактеризувати фахову книгознавчу і бібліотекознавчу періодику. Результати оформити в таблиці – 4 год.		5	
<i>Разом: 57 год.</i>	<i>Разом: 90 балів</i>		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Книгознавство, бібліотекознавство» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	9	9
2	Відвідування семінарських занять	1	9	9
3	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	18	90
4	Робота на семінарському занятті	10	7	70
5	Модульна контрольна робота	25	3	75
Максимальна кількість балів 253				

Розрахунок: $253:100=2,5$

Студент набрав: 230 балів

Оцінка: $230:2,5= 92$

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Оцінювання самостійної роботи й активності на семінарських заняттях здійснюється за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;

3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;

4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Тестові завдання для проміжного контролю знань студентів охоплюють теми, які вивчаються в межах окремих модулів. Формат тестових завдань передбачає завдання закритої форми із запропонованими відповідями (альтернативні; на відновлення відповідності частин; на порівняння та протиставлення; на визначення причинної залежності; на відтворення правильної послідовності; з множинними відповідями «правильно – неправильно»).

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;

- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумковий контроль знань передбачений у формі екзамену, проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів:

Високий (творчий) рівень компетентності.

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; переконливо аргументує відповіді.

Достатній (конструктивно-варіативний) рівень компетентності.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує практичні справи та задачі; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 3 (задовільно) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

Середній (репродуктивний) рівень компетентності.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) рівень компетентності.

FХ (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними організаційними формами навчального процесу з дисципліни «Книгознавство, бібліотекознавство» є лекції, семінарські та індивідуальні заняття, самостійна робота студентів, заходи з контролю знань студентів.

Для активізації процесу навчання при викладенні змісту дисципліни використовуються різноманітні методи навчання, а саме: методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні).

Зокрема, студенти отримують необхідні з курсу відомості на *проблемних лекціях*, спрямованих на розвиток логічного мислення студентів. Під час таких форм роботи ознайомлення з темою відбувається шляхом акцентування лектором уваги на проблемних питаннях; увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках; розглядаються різні концептуальні підходи до проблеми.

Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою й змістом, створює можливості колективного вирішення проблем, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками учасників з приводу проблемних питань; сприяють розвитку критичного мислення студентів,

виробленню вміння аргументувати власну думку; вчать оцінювати пропозиції співрозмовників, критично підходити до власних поглядів.

Мозкова атака як метод розв'язання невідкладних завдань полягає в тому, щоб за обмежений час студенти могли запропонувати якомога більше варіантів вирішення проблеми та здійснити відбір найоптимальніших.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціаліста та передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків у процесі опанування навчального матеріалу.

Презентації використовують для демонстрації аудиторії результатів роботи малих груп, звітів про виконання самостійної роботи тощо.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Лекції та семінарські заняття забезпечуються відповідними мультимедійними презентаціями; забезпечується доступ студентів до комп'ютерної техніки та Інтернету.

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій; електронні варіанти підручників, навчальних посібників;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ тести.

X. ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Змістовий модуль І.

ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ КНИГОЗНАВСТВА

1. Об'єкт і предмет книгознавства.
2. Основні поняття і терміни книгознавства та книгознавчих дисциплін.
3. Книгознавство як наука про книгу і книжкову справу
4. Соціальні функції книгознавства.
5. Структура книгознавства як науки.
6. Методи книгознавчих досліджень.
7. Основні етапи розвитку книгознавчої думки в Україні.
8. Основні напрями розвитку книгознавства в сучасній Україні.
9. Характеристика діяльності основних центрів книгознавчих досліджень в Україні.
10. УНІК як центр книгознавчих досліджень у 20-ті рр. ХХ ст.
11. Соціальні функції книги.
12. Книга як продукт духовної і матеріальної діяльності.
13. Місце і значення книги у системі сучасних соціальних комунікацій.
14. Критерії суспільної цінності книги.
15. Елементи зовнішньої конструкції книги.
16. Внутрішня структура книги.

17. Книжкова пам'ятка.
18. Типологія книги.
19. Читачезнавство в системі книгознавства.
20. Соціологія книги і читання.
21. Сучасні соціологічні дослідження книги і читача.
22. Зміст поняття «книжкова справа».
23. Мистецтво книги як складова книгознавства.
24. Методи вивчення читачів.
25. Соціодинаміка сучасних читацьких інтересів.

Змістовий модуль II

ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО

1. Базові поняття і категорії бібліотекознавства.
2. Об'єкт і предмет бібліотекознавства.
3. Наукові та соціальні функції бібліотекознавства.
4. Основні етапи розвитку бібліотекознавства.
5. Структура бібліотекознавства.
6. Методи бібліотекознавчих досліджень.
7. Організація бібліотекознавчих досліджень.
8. Соціальні функції бібліотеки.
9. Технологічні функції бібліотеки.
10. Структурна характеристика бібліотеки.
11. Функціональна характеристика бібліотеки.
12. Організаційна структура бібліотеки.
13. Класифікація бібліотек за різними ознаками.
14. Забезпеченість населення бібліотечною мережею в Україні на сучасному етапі.
15. Основні принципи організації і функціонування бібліотечної справи.
16. Основи організації та функціонування бібліотечної системи України.
17. Система управління бібліотечною справою.
18. Бібліотечна політика як основа управління бібліотечною справою.
19. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».
20. Українська бібліотечна асоціація.
21. Характеристика суб'єктів і об'єктів управління бібліотечною справою.
22. Національні бібліотеки.
23. Державні бібліотеки.
24. Спеціальні бібліотеки.
25. Загальна характеристика бібліотечної системи України.

Змістовий модуль III

БІБЛІОТЕЧНА ЖУРНАЛІСТИКА

1. Бібліотечна журналістика: мета та завдання, функції.
2. Предметна сфера бібліотечної журналістики.
3. Просування бібліотечних послуг за допомогою соціальних медіа.
4. Бібліотека і медіа-середовище.

5. Бібліотечна журналістика як складова бібліотекознавства і бібліотечної практики.

6. Викладання бібліотечної журналістики у профільних вищих навчальних закладах.

7. Основні тенденції становлення бібліотечної журналістики в Україні та в світі.

8. Організаційна та кадрова політика бібліотек щодо бібліотечної журналістики.

9. Вимоги до бібліотечного журналіста.

10. Значення бібліотечної журналістики для посилення рівня соціальної активності бібліотечних фахівців.

11. Прес-посередництво як напрям бібліотечної журналістики.

12. Творча взаємодія зі ЗМІ як напрям бібліотечної журналістики.

13. Створення власних видань як напрям бібліотечної журналістики.

14. Газетно-журнальна продукція бібліотек.

15. Сучасні проблеми розвитку бібліотечної журналістики в Україні.

16. Підвищення медіаграмотності бібліотечних фахівців та користувачів як напрям бібліотечної журналістики.

17. Стандарти бібліотечної журналістики як маркери медіаграмотності.

18. Жанри бібліотечної журналістики.

19. Блогінг і бібліотечна журналістика.

20. Бібліотечні установи України у соціальних мережах.

21. Навчально-інноваційні проекти бібліотечної журналістики в Україні.

22. Перспективи розвитку бібліотечної журналістики в Україні.

23. Контент-аналіз веб-сайтів провідних бібліотек України.

24. Блогосфера як засіб інформування населення про бібліотечні послуги.

25. Критерії медіа компетентності бібліотечних фахівців та користувачів бібліотек.

XI. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Книгознавство як комплексна наука про книгу і книжкову справу.

2. Соціальні функції книгознавства.

3. Основні поняття і терміни книгознавства та книгознавчих дисциплін.

4. Сучасний стан дослідження книги і книжкової справи в Україні.

5. Структура книгознавства.

6. Книга як продукт матеріальної і духовної культури.

7. Матеріально-конструктивна і художня цілісність книги.

8. Типологія книги як галузь книгознавства.

9. Книжкова справа як система взаємодіючих галузей суспільної діяльності, пов'язаних зі створенням, виготовленням книги, її поширенням, використанням.

10. Поняття про читачезнавство як науку.

11. Структура читачезнавства.

12. Основи і принципи типології читачів.
13. Соціологія книги і читання.
14. Методи вивчення читачів.
15. Соціодинаміка читацьких інтересів у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.
16. Культура читання: поняття та сутність, основні складові.
17. Базові поняття і категорії бібліотекознавства.
18. Дискусійність питання про об'єкт і предмет бібліотекознавства.
19. Функції бібліотекознавства.
20. Структура бібліотекознавства як науки.
21. Структура бібліотекознавства як навчальної дисципліни.
22. Міждисциплінарні зв'язки книгознавства і бібліотекознавства.
23. Основні етапи розвитку бібліотекознавства.
24. Фахова книгознавча і бібліотекознавча періодика.
25. Характеристика методів книгознавчих і бібліотекознавчих досліджень.
26. Організація книгознавчих і бібліотекознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі.
27. Основні напрями книгознавчих і бібліотекознавчих досліджень на сучасному етапі.
28. Соціальні і технологічні функції бібліотеки.
29. Дискусійність питання класифікації і типологізації бібліотек.
30. Класифікація бібліотек за різними критеріями.
31. Галузева диференціація бібліотек.
32. Структурна характеристика бібліотеки: основні елементи і підсистеми, їх внутрішні і зовнішні функції.
33. Основні принципи організації і функціонування бібліотечної справи.
34. Забезпеченість населення бібліотечною мережею в Україні на сучасному етапі.
35. Національні бібліотеки України.
36. Державні бібліотеки України.
37. Мережа бібліотек Міністерства культури України: ознаки, завдання і функції.
38. Мережа бібліотек Національної академії наук України: ознаки, завдання і функції.
39. Мережа науково-технічних бібліотек України: ознаки, завдання і функції.
40. Мережа сільськогосподарських бібліотек України: ознаки, завдання і функції.
41. Мережа медичних бібліотек України: ознаки, завдання і функції.
42. Мережа освітянських бібліотек України: ознаки, завдання і функції.
43. Науково обґрунтована і реалістична бібліотечна політика як основа управління бібліотечною справою.
44. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».
45. Організаційна структура управління бібліотечною справою України.

46. Органи державного управління бібліотечною справою України (державний, галузевий, територіальний рівні).

47. Українська бібліотечна асоціація (УБА) і її роль в управлінні бібліотечною справою України.

48. Основні об'єкти зовнішнього середовища бібліотеки.

49. Форми міжнародного співробітництва бібліотек України.

50. Бібліотека як система.

51. Організаційна структура бібліотеки.

52. Бібліотека і медіа-середовище.

53. Бібліотечна журналістика як складова бібліотекознавства і бібліотечної практики.

54. Просування бібліотечних послуг за допомогою соціальних медіа.

55. Блогосфера як засіб інформування населення про бібліотечні послуги.

56. Сучасні методики підвищення медіаграмотності бібліотечних фахівців та користувачів бібліотек.

57. Бібліотечна журналістика: мета та завдання, функції.

58. Предметна сфера бібліотечної журналістики.

59. Критерії медіа компетентності бібліотечних фахівців та користувачів бібліотек.

60. Основні тенденції становлення бібліотечної журналістики в Україні та в світі.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі і нормативно-правові документи

1. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – С. 45-52; В ред. Закону №16-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.

2. Про видавничу справу: Закон України від 5 черв. 1997 р. № 318/97-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – №32. – Ст. 206; В ред. Закону №1554-18 від 02.11.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>.

3. Про інформацію : Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650; В ред. Закону №317-19 від 21.05.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

4. Про культуру : Закон України від 14 груд. 2010 р. №2778-17 // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – №24. – Ст. 168; В ред. Закону №76-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.

Базова

5. Беловицкая А.А. Книговедение. Общее книговедение : учебник / А.А. Беловицкая. – Москва : МГУП, 2007. – 391 с.
6. Бібліотекознавство. Теорія, історія, організація діяльності бібліотек : підруч. для вузів / В.О. Ільганаєва, Г.Д. Ковальчук, Т.П. Самійленко та ін. – Харків : Основа, 1993. – 193 с.
7. Карташов Н.С. Общее библиотековедение : учеб. в 2-х ч. / Н.С. Карташов, В.В. Скворцов. – Москва : МГУКИ, 1996-1997. – Ч. 1. Скворцов В.В. Теоретические основы библиотековедения / В.В. Скворцов. – 1996. – 88 с. ; Ч. 2. Карташов Н.С. Общая теория библиотечного дела / Н.С. Карташов. – 1997. – 256 с.
8. Мотульський Р.С. Общее библиотековедение : учеб. пособие для вузов / Р.С. Мотульський. – Москва : Либерия, 2004. – 224 с.
9. Низовий М.А. Вступ до книгознавства : навч. посібн. – Київ : Кондор, 2009. – 142 с.
10. Общее библиотековедение : хрестоматия / [науч. ред. А.Н. Ванеев]. – Москва : Либерия-Бибинформ, 2007-2008. – (Библиотекарь и время. XXI век). – (Вып. 57). Ч. 1. Теоретические основы. – 2007. – 532 с. ; (Вып. 84). – Ч. 2. Учение о библиотеке, т. 1. – 2008. – 309 с. ; (Вып. 85). – Ч. 2. Учение о библиотеке : хрестоматия, т. 2. – 2008. – 541 с. ; (Вып. 86). – Ч. 3. Учение о библиотечном деле. – 2008. – 366 с.
11. Швецова-Водка Г.М. Типологія книги : навч. посіб. для студ. вузів культури і мистец. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівн. держ. ін-т культури. – Київ : Книжк. палата України, 1999. – 68 с.

Додаткова

12. Алтухова Г.А. Профессиональная этика библиотекаря : учеб. пособие для вузов и сред. проф. учеб. заведений культуры и искусства / Г.А. Алтухова; Моск. гос. ун-т культуры и искусств. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва : Изд-во МГУКИ: Профиздат, 2000. – 112 с.
13. Амлинский Л.З. Научная библиотека: пространство для читателя и библиотекаря / Л.З. Амлинский // Науч. и техн. б-ки. – 2013. – №1. – С. 100-107.
14. Баренбаум И.Е. О соотношении теории, истории, методике и практики книжного дела (Историко-прогностический обзор) / И.Е. Баренбаум // Книга: Исследования и материалы. – Москва, 1994. – Сб. 68. – С. 5-18.
15. Бейлис Л.И. Профессиональная библиотечная периодика современной Украины / Л.И. Бейлис // Вестн. БАЕ. – 2011. – № 1. – С. 68-75.
16. Бібліотеки України загальнодержавного значення: історія і сучасність: зб. ст. / НБУВ та ін.; редкол. : О.С. Онищенко та ін. – Київ, 2007. – 253 с.
17. Бірюкова Т. Структурно-діяльнісна модель бібліотеки як документно-комунікаційного інституту / Т. Бірюкова // Вісн. Книжк. палати. – 2013. – №9. – С. 23-26.
18. Булахова Г. Вхідження бібліотечних установ у сучасний ринок інформації : [адаптація наук. б-к до ринк. умов] / Г. Булахова // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2009. – Вип. 23. – С. 97-106.

19. Буран В.Я. Комплекс наук чи комплексна наука? (до питання про природу книгознавства) / В.Я. Буран // Зб. наук. пр. викладачів КДІК. – Київ, 1995. – Вип. 3. – С. 8-23.
20. Василенко О. Статистичні дослідження в бібліотеках / О. Василенко // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2007. – Вип. 19. – С. 679-688.
21. Васильченко М. Бібліотечна справа: методологічні основи / М. Васильченко // Бібл. форум України. – 2011. – № 1. – С. 2–8.
22. Виноградова Е.Б. Типология и классификация библиотек: Термины, признаки, методы / Е.Б. Виноградова // Библиотековедение. – 2007. – №6. – С. 41-44.
23. Войцехівська Г. До питання спорудження будівель бібліотек / Г. Войцехівська // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2010. – Вип. 28. – С. 118-124.
24. Воскобойникова-Гузєва Е.В. Модернизационные модели развития библиотек / Е.В. Воскобойникова-Гузєва // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития. – 2012. – №10. – С. 103-115.
25. Воскобойникова-Гузєва О.В. Визначальні світові стратегії розвитку інформаційно-бібліотечного комплексу (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) : [на прикл. нац. б-к світу] / О.В. Воскобойникова-Гузєва // Вісн. Книжк. палати. – 2012. – № 9. – С. 17-22.
26. Воскобойникова-Гузєва О.В. Дискусійні питання розвитку теорії і методології бібліотекознавства / О.В. Воскобойникова-Гузєва // Бібл. вісн. – 2007. – № 2. – С. 3-9.
27. Глазунова Л.В. Всеукраїнські школи бібліотечної журналістики : огляд роботи та враження учасників / Л.В. Глазунова // Бібл. форум України. – 2014. – №3. – С. 64-69.
28. Гранчак Т. Сучасні підходи до вивчення бібліотеки як соціального інституту / Т. Гранчак // Бібл. вісн. – 2012. – №5. – С. 20–26.
29. Гусєва Е.Н. Типология библиотек / Е.Н. Гусєва. – Москва, 2007. – 151 с.
30. Давидова І.О. Когнітивно-комунікаційна парадигма в бібліотекознавстві / І.О. Давидова // Вісн. ХДАК. – 2013. – Вип. 40. – С. 60-70.
31. Давидова І.О. Соціальні медіа-комунікаційні можливості бібліотек / І.О. Давидова // Короленківські читання 2013 «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону» : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.) : [у 2-х ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка [та ін.] ; [упоряд. Н.І. Капустіна; редкол. : В.Д. Ракитянська (голова) та ін.]. – Харків, 2014. – Ч. 1. – С. 14-18.
32. Дворкина М.Я. Библиотека как научное учреждение / М.Я. Дворкина // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. / НАН Украины, НБУВ, Междунар. асоц. акад. наук и др. – Киев, 2012. – Вып. 10. – С. 9–16.
33. Ельников М.П. Книговедение как наука: от шестидесятых к двухтысячным М.П. Ельников // Книга: Исследования и материалы. – Москва, 2002. – Сб. 80. – С. 17-39.

34. Жукова В.П. Бібліотечний соціальний інститут у контексті бібліотекознавчих досліджень / В.П. Жукова // Вісн. ХДАК. – 2013. – Вип. 41. – С. 205-212.

35. Зайцев В.Н. Национальная библиотека в мировом информационном пространстве / В.Н. Зайцев // Вестн. Библ. ассамблеи Евразии. – 2007. – №1. – С. 45-49.

36. Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва. Українська рукописна книга / Я. П. Запаско. – Львів : Світ, 1995. – 478 с.

37. Запаско Я.П. Початки українського друкарства / Я.П. Запаско [та ін] ; Львів. акад. мистец., Центр. держ. іст. архів у Львові, Укр. акад. друкарства. – Львів : Центр Європи, 2000. – 221 с. : іл.

38. История книги / О.В. Андреева [и др] ; ред. А.А. Говоров, Т.Г. Куприянова. – Москва : Светотон, 2001. – 400 с.

39. Ільганаєва В.О. Методологічні завдання сучасного бібліотекознавства / В.О. Ільганаєва // Короленківські читання 2010 : матеріали XIII наук.-практ. конф., [Харків], 7–8 жовт. 2010 р. / М-во культури України, ДЗ «ХДНБ ім. В.Г. Короленка» ; [уклад. Н.І. Капустіна]. – Харків, 2011. – С. 82-89.

40. Ісаєвич Я.Д. Український науково-дослідний інститут книгознавства: традиції й творчий пошук / Я.Д. Ісаєвич // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 1999. – Вип. 2. – С. 6-10.

41. Ісаєвич Я. Українське книгознавство : етапи розвитку / Я.Д. Ісаєвич // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів, 2006. – Вип.1. – С. 7-19.

42. Книга : энциклопедия / редкол. : И.Е. Баренбаум, А.А. Беловицкая, А.А. Говоров и др. – Москва, 1998. – 800 с.

43. Ковальчук Г.Д. Бібліотечна преса як складова медіа-системи України / Г.Д. Ковальчук, М.Є. Корнієнко // Короленківські читання 2013 «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону» : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.) : [у 2-х ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка [та ін.] ; [упоряд. Н.І. Капустіна; редкол. : В.Д. Ракитянська (голова) та ін.]. – Харків, 2014. – Ч. 1. – С. 69-78.

44. Ковальчук Г.І. З історії УНІК / Г.І Ковальчук // Бібл. вісн. – 1996. – №1. – С. 16-19.

45. Ковальчук Г.І. Книгознавство / Г.І Ковальчук // Спеціальні історичні дисципліни : довідник : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Київ : Либідь, 2008. – С. 308-316.

46. Ковальчук Г.І. Книжкові пам'ятки як соціокультурне явище / Г.І Ковальчук // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Книга в історії і культурі : [міжвуз. зб. наук. праць] / ред. кол. : А.Г. Болебрух (відп. ред.) [та ін.]. – Дніпропетровськ : вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2012. – С. 28-39.

47. Ковальчук Г.І. Основні напрями діяльності УНІКу / Г.І Ковальчук // Бібл. вісн. – 1996. – № 3. – С. 19–23.

48. Ковальчук Г.І. Репресоване книгознавство (до 90-річчя Українського наукового інституту книгознавства) / Г.І Ковальчук // Вісн. Книжк. палати. – 2012. – №10. – С. 30-33.

49. Ковальчук Г.І. Розвиток теорії книгознавства на сучасному етапі / Г.І Ковальчук // Бібл. вісн. – 2009. – №5. – С.44-53.

50. Ковальчук Г.И. Теория книговедения в работах сотрудников Украинского научного института книговедения / Г.И. Ковальчук // Книга в информационном обществе : материалы XIII Между-нар. науч. конф. по проблемам книговедения (Москва, 28-30 апреля 2014 г.). – Москва : ФГБУ науки НИЦ «Наука» РАН, 2014. – С. 465 - 467.

51. Ковальчук Г.І. Теорія книгознавства та історія книги на сторінках «Вісника Книжкової палати» / Г.І Ковальчук // Вісн. Книжк. палати. – 2011. – №8. – С. 7-10.

52. Ковальчук Г.І. Український науковий інститут книгознавства : історія та наукова діяльність / Г.І Ковальчук // Бібліотекознавство і бібліограф. – Харків, 1992. – Вип. 31. – С. 102-110.

53. Косачова О. Основні тенденції становлення бібліотечної журналістики в Україні / О. Косачова // Вісн. Книжк. палати. – 2015. – № 5. – С. 48-52.

54. Косачова О. Соціокомунікативний потенціал тележурналістики у формуванні іміджу бібліотеки / О. Косачова // Вісн. ХДАК. – 2014. – Вип. 44. – С. 167–177.

55. Крейденко В.С. Библиотечные исследования: учеб.-метод. пособие / В.С. Крейденко. – Москва, 2007. – 352 с.

56. Кулаковська Т.Л. Бібліотечно-інформаційна система як об'єкт комплексного бібліотекознавчого дослідження / Т.Л. Кулаковська // Наук.-техн. інформ. – 2007. – № 1. – С. 11–15.

57. Кунанець Н.Е. Соціокомунікаційний підхід у бібліотекознавстві: інновація чи відновлення традицій / Н.Е. Кунанець // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2014. – №3. – С. 11-18.

58. Кушнарченко Н.Н. Документоведение : учеб. для студ. вузов культуры / Н.Н. Кушнарченко. – 8-е изд., стер. – Киев : Знання, 2008. – 459 с.

59. Кушнарченко Н.М. Методичні засади книгознавчих, бібліотекознавчих і бібліографічних досліджень / Н.М. Кушнарченко // Вісн. ХДАК. – 2004. – Вип. 15. – С. 84-95.

60. Кушнарченко Н.Н. Научные школы книговедческого и библиотечно-информационного профиля: признаки идентификации / Н.Н. Кушнарченко, А.А. Соляник // Науч. и техн. б-ки. – 2011. – № 12. – С. 45–54.

61. Маркова В. Дискусійні проблеми сучасного книгознавства / В. Маркова // Вісн. Книжк. палати. – 2014. – № 10. – С. 38–41.

62. Медведєва В.М. Книга і читання як психофізіологічний і соціокультурний феномен : навч. посіб. / В.М. Медведєва. – Київ, 2001. – 103 с.

63. Мотульський Р.С. Библиотека как социальный институт / Р.С. Мотульський. – Минск, 2002. – 374 с.

64. Новальська Т. Український читач у бібліотекознавчих дослідженнях (кінець XIX – початок XXI ст.): монографія / Т. Новальська, КНУКіМ. – Київ, 2005. – 250 с.

65. Новальська Т. УНІК – перша науково-дослідна установа з вивчення проблем українського читачезнавства / Т. Новальська // Бібл. вісн. – 2004. – №1. – С. 36–39.

66. Огар Е.І. Наука про книгу в Україні на початку XX ст. : здобутки і поразки / Е.І. Огар // Поліграфія і видавнича справа. – 2000. – Вип. 36. – С. 161-168.

67. Печена А.В. Місце бібліотеки в системі масової комунікації / А.В. Печена // Вісн. ХДАК. – 2014. – Вип. 42. – С. 196-205.

68. Полтавская Е.И. Объект и предмет библиотекведения: анализ проблемы в начале XXI века / Е.И. Полтавская // Науч. и техн. б-ки. – 2007. – №1. – С. 75-91.

69. Провідні бібліотеки України: довідник / уклад. : В.Г. Дригайло, Є.М. Шмельов. – Київ : Шмельов В. Є., 2007. – 152 с.

70. Прокопенко Л.С. На шляху до рівноцінності, прозорості і визнання дипломів: ІФЛА і бібліотечно-інформаційна освіта [Електронний ресурс] / Л.С. Прокопенко // V Львівський бібліотечний форум «Бібліотек@ – відкритий світ» : зб. матеріалів / Укр. бібл. асоц. ; редкол. : В.С. Пашкова, В.В. Загуменна, І.О. Шевченко, Я.Є. Сошинська, О.В. Васильєв. – Електрон. вид. – Київ : УБА, 2014. – С. 55-57.

71. Рац М. Судьба книговедения : функционирование или развитие / М. Рац // Книга. Исследования и материалы. – Москва, 2013. – Вып. 99/І-ІІ. – С. 36-42.

72. Сафонова В.В. О жанрах журналистики в рекламе библиотеки / В.В. Сафонова // Библи. дело. – 2012. - №16. – С 32.

73. Свергунова Н.М. Социальная миссия библиотек: аналитический обзор мнений / Н.М. Свергунова // Науч. и техн. б-ки. – 2014. – № 7. – С. 14-18.

74. Слободяник М.С. Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій : монографія / М.С. Слободяник ; відп. ред. О.С. Онищенко. – Київ, 1995. – 268 с.

75. Слободяник М.С. Українське бібліотекознавство на зламі століть / М.С. Слободяник // Українське бібліотекознавство (1991 – 2008) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / М-во культури і туризму України, ДЗ ”Нац. парламент. б-ка України”; [уклад. : М.С. Слободяник, О.А. Політова; наук. ред. та авт. вступ. ст. М.С. Слободяник]. – Київ : НПУ, 2010. – С. 5-20.

76. Словник книгознавчих термінів : понад 1400 термінів / уклад. В.Я. Буран [та ін.] ; наук. ред. Н.О. Петрова [та ін.]; Книжк. палата України. – Київ, 2003. – 159 с.

77. Соколов А.В. Библиотечная профессиология в системе библиотекведческих наук / А.В. Соколов // Библиотекведение. – 2003. – №4. – С. 29–33.

78. Соколов А.В. Многомерная структура книговедческого знания / А.В. Соколов // Книга. Исследования и материалы. – Москва, 2013. – Вып. 99/І-ІІ. – С. 36-42.

79. Соколов А.В. Объект и предмет библиотековедения / А.В. Соколов // Библиотековедение. – 2007. – №2. – С.19-33.
80. Солоіденко Г. Науково-дослідницька робота бібліотек: напрями, пріоритети, ефективність / Г. Солоіденко // Вісн. Книжк. палати. – 2011. – № 11. – С. 12–17.
81. Солоіденко Г. Термінологічна діяльність у контексті бібліотекознавчих досліджень другої половини ХХ століття / Г. Солоіденко // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2007. – Вип. 19. – С. 669-679.
82. Солонська Н.Г. «Бібліологічні вісті» як осередок української інтелектуальної та книгознавчої думки 20-х – початку 30-х років ХХ ст. // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 1999. – Вип. 2. – С.11-39.
83. Справочник библиотекаря / науч. ред А.Н. Ванеев, В.А. Минкина. – Санкт-Петербург : Профессия, 2001. – 448 с.
84. Столяров Ю.Н. Место библиотековедения в системе наук / Ю.Н. Столяров // Науч. и техн. б-ки. – 2003. – №3. – С. 37–40.
85. Столяров Ю.Н. Методологические проблемы книговедения / Ю.Н. Столяров // Книга. Исследования и материалы. – Москва, 2013. – Вып. 98/99. – С. 30-48.
86. Столяров Ю.Н. Столетие библиотечного образования в СНГ и республиках ближнего зарубежья / Ю.Н. Столяров // Науч. и техн. б-ки. – 2013. – № 12. – С. 7-30.
87. Тимошенко І.В. Особливості структури загального і спеціального книгознавства / І.В. Тимошенко // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2007. – С.651-659.
88. Удовик В. Президентська політика сприяння розвитку бібліотечної справи в країнах світу / В. Удовик // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2009. – Вип. 25. – С. 94–100.
89. Українське бібліотекознавство в історичному вимірі : до 140-річчя від дня народж. Л.Б. Хавкіної : за матеріалами Міжнар. наук. читань з нагоди 105 річниці від. бібліотекознавства / М-во культури України, Держ. закл. "Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка" ; [уклад. О.П. Куніч ; відп. за вип. В.Д. Ракитянська]. – Харків : Фоліо, 2012. – 155 с.
90. Чачко А.С. Библиотековедение в человеческом измерении / А.С. Чачко ; Междунар. акад. информатизации при ООН. Отд-ние «Библиотековедение». – Киев ; Москва, 2000. – 167 с.
91. Швецова-Водка Г.М. Документ і книга в системі соціальних комунікацій / Г.М. Швецова-Водка. – Рівне, 2001. – 438 с.
92. Швецова-Водка Г.М. Розвиток теорії книгознавства у другій половині ХХ століття – на початку ХХІ століття / Г.М. Швецова-Водка // Вісн. Книжк. Палати. – 2013. – №2. – С. 28-31.
93. Юрик И.В. Роль персонала как ключевой показатель эффективности деятельности библиотеки / И.В. Юрик, М.П. Лазерко // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития. – Киев, 2013. – №11. – С. 211-224.

94. Ямчук К.Т. Книга в коммуникационном процессе (ценностный подход) / К.Т. Ямчук // Книга. Исследования и материалы. – Москва, 1994. – Сб. 68. – С. 38–48.

Інформаційні ресурси

№ з/п	Адреса вебсайту	Назва вебсайту
1	http://www.ula.org.ua	Українська бібліотечна асоціація (УБА)
2	http://www.nbuv.gov.ua/node/1976	Інститут книгознавства Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України
3	http://www.ukrbook.net/	Книжкова палата України імені Івана Федорова
4	http://hi-edu.ru/e-books/xbook991/01/part-003.htm	Беловицкая А.А. Книговедение. Общее книговедение : учебник / А.А. Беловицкая. – Москва : МГУП, 2007. – 391 с.
5	http://libinnovate.wordpress.com/	Творчість та інновації в українських бібліотеках: інформаційно-просвітницький блог для бібліотекарів
6	http://www.libportal.org.ua/	Бібліотечний інформаційно-освітній портал
7	http://profy.nplu.org/	«Бібліотекар України»
8	http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/index	Міністерство культури України
9	http://www.ukrstat.gov.ua/	Державна служба статистики України
10	http://nplu.org/storage/images/Content/b-uk-91-08.doc	Українське бібліотекознавство (1991 – 2008) : наук.-допом. бібліогр. покажч. – К., 2010. – 166 с.
11	http://www.abdos.de/uploads/4/0/4/1/4041274/referat_sokov_2007.pdf	«Имена выдающихся библиотековедов Европы на страницах Библиотечной энциклопедии России»
12	http://journalist-library.blogspot.com/2014/06/blog-post_20.html	«Школа бібліотечного журналіста» у Харківській державній науковій бібліотеці імені В.Г. Короленка
13	http://sbiblioteka.blogspot.ru/p/blog-page_08.html	«Библиотечная журналистика. Современная библиотека : журнал о библиотеках, чтении и книге»
14	http://www.slideshare.net/elenacekova1/s-26617012?ref=http://beloyarlib.ucoz.ru/load/bez_nauk_kak_bez_ruk/bibliotechnyj_sajt_kak_instrument_povyshenija_prestizha_biblioteki/13-1-0-350	«Библиотечный сайт как инструмент повышения престижа библиотеки»
15	http://www.slideshare.net/kotbibliofil/ss-5453212	Гендина Н.И. Специфика вебтекстов официальных сайтов библиотек: структура, типы, требования и технология подготовки

16	http://www.scoop.it/t/social-media-for-libraries-by-kudriavtseva-olga	«Библиотеки и библиотекари в социальных медиа. Продвижение библиотеки в социальных сетях, инструменты и технологии интернет-маркетинга в библиотеках. Общие вопросы интернет-маркетинга»
17	http://methodist-biblioteki.blogspot.com/2013/06/blog-post_17.html	«Библиотечная журналистика и профессиональное развитие»
18	http://molod.ula.org.ua/samoosvita/prezentatsiji/item/124-osnovy-zhurnalistyky	Сошинська Я.Є. Акули пера. Основи бібліотечної журналістики

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Семінар, як одна з форм навчальних аудиторних занять, спрямований на поглиблене вивчення програмного матеріалу та контроль рівня його засвоєння шляхом безпосередньої співпраці навчальної групи та викладача в процесі обговорення навчального матеріалу.

Систематична підготовка до семінару з дисципліни привчає до самостійної роботи з матеріалом, науковою, навчальною, навчально-методичною літературою, періодичними та довідковими виданнями, інформаційними ресурсами мережі Інтернет. Для виступу на семінарському занятті студенти готують усні відповіді на поставлені запитання. Під час занять створюються умови для перевірки та виявлення інтелектуального рівня студентів, формування вміння публічно виступати, логічно висловлюватись, колективно обговорювати гострі проблеми, обстоювати власну точку зору, полемізувати й аргументувати власну позицію.

Для ґрунтовного засвоєння джерел необхідно вдумливо конспектувати, вдаючись до різних форм запису: витягів, тез, цитат тощо. Доцільно підготувати власні спостереження та висновки, обґрунтувавши їх теоретичними положеннями та рекомендаціями.

Семінарські заняття не лише базуються на матеріалі, який міститься в лекційному курсі, але й підсумовують результати самостійної роботи з рекомендованою літературою.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь і навичок, а

також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводять згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів передбачена до кожної теми курсу, зміст якої полягає в таких положеннях:

- самостійне вивчення теоретичних, історичних і науково-практичних тем;
- самостійна робота з джерелами та літературою з метою кращого засвоєння програмного матеріалу після відвідування лекцій;
- підготовка наукових повідомлень, інформаційних довідок;
- підготовка вибіркового дослідного завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розроблення пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;
- презентація та захист результатів виконання дослідницького завдання на семінарському занятті.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного в змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не слід дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення. На сторінках конспекту варто залишати широкі поля для додаткових поміток під час самостійної роботи над літературою.

Для систематизації отриманих знань з дисципліни до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацьовувати матеріал попередньої лекції, рекомендовану літературу, повторювати пройдений матеріал, на який лектор посилається при викладанні нового. Якщо з певних причин лекція пропущена, її необхідно законспектувати й опрацьовати самостійно, незрозумілі питання з'ясувати на консультації.

Основні види самостійної роботи студентів з дисципліни: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання рекомендованої літератури, самоконтроль рівня засвоєння програмного матеріалу, написання рефератів.